

बालमैत्री स्थानिय शासनका सूचकहरु :

क्र. सं.	सूचकहरु
	बाल बचाउ (१४)
१	गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसुती पूर्व ४ पटक र प्रसुती पश्चात आमा र नवजात शिशुको कम्तिमा ३ पटक स्वास्थ्य जाँच गरएका हुनेछन् ।
२	गर्भवती महिलाले टिटानसविरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन् ।
३	गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आइरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन् ।
४	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराएका हुनेछन् ।
५	६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्यरूपमा पूर्ण स्तनपान गराएका हुनेछन् ।
६	६ महिनादेखि ५ वर्षमुनिका सबै बालबालिकालाई वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याम्सुल खुवाइएको हुनेछ ।
७	एक वर्षभित्रका प्रत्येक बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्णखोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।
८	एच्आइभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले एआरभी प्रोफाइलेक्सिस पाएका हुनेछन् ।
९	सबै घर परिवारले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका हुनेछन् ।
१०	कम तौल, पुङ्को र ख्याउटेपन हुने ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।
११	अती कडा कृपोषण भएका बालबालिकाको संख्या शून्य भएको हुनेछ ।
१२	सबै घरधुरीमा आधारभूत तहको खानेपानी सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।
१३	चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिशा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुनपानीले हातधुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ ।

१४	प्रत्येक घर परिवारले शौचालयको प्रयोग तथा खुला दिसामुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।
	बालसंरक्षण (१०)
१५	५ वर्षमुनिका सबै बालबालिकाको जन्मदर्ता भएको हुनेछ ।
१६	निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित बालबालिकाको पुनर्स्थापना भएको हुनेछ ।
१७	स्थानीय तह बालविवाहमुक्त भएको हुनेछ ।
१८	घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान (विद्यालय, सामाजिक चाडपर्व, भेला) मा बालबालिकाविरुद्ध हुने हिंशा, बेचबिखन, शोषण, वेवास्ता र दुर्व्यवहारमा कमी आएको हुनेछ ।
१९	समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भई सञ्चालनमा ल्याइएको हुनेछ ।
२०	छाउपडी, कमलरी जस्ता सामाजिक कुप्रथा नरहेको हुनेछ ।
२१	स्थानीय तह/समुदायले १४ वर्षमुनिका असहाय बालबालिका भएमा सो को संरक्षण गर्न विशेष व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।
२२	स्थानीय तहमा सडक बालबालिकाको संख्या शून्य भएको हुनेछ । (सडक बालबालिकालाई (भएकोमा) बालगृहमा राखी व्यवस्थापन भएको हुने)
२३	स्थानीय तहमा रहेका विद्यालयहरूले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनन् ।
२४	कुलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बालसुधार गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाइएको हुनेछ ।
	बालविकास (६)
२५	३ देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबालिकाका प्रारम्भिक बालविकास कक्षमा भर्ना भई टिकाउ दर शतप्रतिशत रहेको हुनेछ । (फरक क्षमता भएका बालबालिकाको हकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने)
२६	५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका शतप्रतिशत बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पूरा गरका हुनेछन् ।
२७	प्रत्येक विद्यालयमा खानेपानीको सुविधासहित छात्रछात्राको लागि अलगअलग शौचालयको व्यवस्था भई यसको प्रयोग भएको हुनेछ ।
२८	सबै विद्यालयहरूमा पूर्वाधार (कक्षाकोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा) बालमैत्री, अपांगमैत्री र सुरक्षित भएका हुनेछन् ।

३९	प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएका हुनेछन् ।
३०	सबै विद्यालयले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलगअलग विसर्जन गर्ने व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।
	बाल सहभागिता (६)
३१	स्थानीय तहमा समावेशी आधारमा बालसंजाल गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।
३२	स्थानीय तहका बस्ती वा टोल र विद्यालयहरूमा समावेशी बालक्लव गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।
३३	५ कक्षाभन्दा अध्ययन अध्यापन हुने विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लवको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।
३४	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लव, संजालको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।
३५	स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी सरोकारका संरचना/समितिहरूमा १२ देखि १८ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरूको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।
३६	बालभेलाबाट माग भई आएका योजनाहरू स्थानीय तहको योजनामा समावेश भएका हुनेछन् ।
	संस्थागत विकास (१५)
३७	वडा/गाउँ/नगरपालिका तहमा बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरू गठन भई क्रियाशिल रहेका हुनेछन् ।
३८	स्थानीय तहहरूले आफ्नो लागि बालमैत्री आचारसंहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन् ।
३९	गाउँपालिका/नगरपालिकामा कम्तिमा एक बालउद्यान सहितको बालमैत्री सिकाई स्रोत केन्द्र सञ्चालनमा रहेको हुनेछ ।
४०	बालबालिकाको बस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना र बालबालिकाको लगानी योजना तर्जुमा भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।
४१	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व वार्षिकरूपमा वडा र गाउँ/नगरपालिका तहमा बालभेला आयोजना गरी बालभेला प्राथमिकता तोकेका विषयलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछ ।
४२	स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितीपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।

४३	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरूले स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड पूरा गरेका हुनेछन् ।
४४	विद्यालयले कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीका लागि बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गरेका हुनेछन् ।
४५	आधारभूत शिक्षा पश्चात विद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित भएका बालबालिकाहरूले जीवनोपयोगी शिक्षा (व्यवसायीक तथा सिपमुलक तालिम) प्राप्त गरेका हुनेछन् ।
४६	स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी कार्यालय, चौकीहरूमा बालमैत्री कक्ष वा बालमैत्री सम्पर्क इकाई रहेको हुनेछ ।
४७	विद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरू स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड अनुसार बालमैत्री र अपांगमैत्री हुनेछन् ।
४८	स्थानीय तहको प्रशासकीय कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
४९	बसपार्क, सिनेमा हल, हाटबजार, खेलमैदान जस्ता सार्वजनिक स्थलहरूमा बालमैत्री शौचालय र खानेपानी धाराको व्यवस्था हुनेछ ।
५०	स्थानीय स्तरको विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा बालबालिकाको आवश्यकता सम्बोधन गर्ने प्रावधान समावेश भएको हुने छ ।
५१	विपद्को समयमा बालबालिका तथा अपांगता भएका व्यक्तीहरूको विशेष सहयोगका लागि संस्थागत व्यवस्था भएको हुनेछ ।

घोराहीउप महानगरपालिका
महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा